Ministerstwo Zdrowia

Departament
Zdrowia Publicznego

ZPN.055.19.2026.EL
Warszawa, 29 października 2026

[redacted]

[redacted]

w odpowiedzi na petycję przekazaną do Ministerstwa Zdrowia w dniu 9 października 2026 r. w sprawie pilnej rewizji menu szkolnego oraz konieczności wycofania diety planetarnej, Departament Zdrowia Publicznego prosi o przyjęcie poniższych informacji.

Podstawowym celem rozwiązań wprowadzonych w 2026 r. w zakresie żywienia dzieci i młodzieży w jednostkach systemu oświaty jest ochrona zdrowia młodego pokolenia oraz wspieranie kształtowania prawidłowych nawyków żywieniowych. Przyjęte przepisy zostały opracowane w oparciu o szeroki dorobek naukowy, aktualne normy żywienia, rekomendacje ekspertów oraz wyniki krajowych i międzynarodowych badań dotyczących stanu zdrowia i sposobu żywienia dzieci i młodzieży. Nie są one wynikiem pojedynczego badania ani doraźnej decyzji administracyjnej.

Nowe wymagania żywieniowe nie narzucają dzieciom określonej ideologii, światopoglądu ani jednego modelu żywienia. Ich celem nie jest również promowanie konkretnych diet kosztem innych. Regulacje koncentrują się na poprawie jakości żywienia poprzez zwiększenie różnorodności posiłków, ograniczenie żywności wysokoprzetworzonej oraz zwiększenie udziału produktów, których spożycie wśród dzieci i młodzieży jest obecnie niewystarczające, zgodnie z zaleceniami ekspertów zdrowia publicznego.

W odniesieniu do kwestii dotyczącej akceptacji potraw oferowanych w ramach żywienia zbiorowego, Departament podkreśla, że przy opracowywaniu jadłospisów zasadne jest uwzględnianie preferencji smakowych podopiecznych oraz odpowiednie modyfikowanie receptur potraw z uwzględnieniem oczekiwań dzieci, przy jednoczesnym zachowaniu zgodności z przepisami prawa regulującymi żywienie zbiorowe. Wielokrotne wprowadzanie nowych smaków, produktów spożywczych i potraw połączone z edukacją w zakresie zasad

telefon: +48 22 250 01 46
adres email: kancelaria@mz.gov.pl
www.gov.pl/zdrowie

ul. Miodowa 15
00-952 Warszawa

zdrowego żywienia, może zwiększać stopień ich akceptacji przez dzieci. Pomocne może być również stopniowe włączanie do jadłospisu nowych potraw czy tych już znanych, ale ze zmienioną recepturą. Zgodnie z zapisami rozporządzenia, co najmniej raz w tygodniu w ramach obiadu ma być udostępniana potrawa przygotowana na bazie nasion roślin strączkowych bez dodatku produktów odzwierzęcych. Zapis dotyczy jednej potrawy, a nie całego obiadu, dlatego tę na bazie nasion roślin strączkowych na początku można zaproponować np. w formie zupy, uwzględniając w tym samym dniu drugie danie, które będzie bazowało na sprawdzonych, lubianych przed dzieci smakach. Przepisy rozporządzenia nie określają konkretnych receptur potraw ani technologii ich przygotowania. W konsekwencji sposób skomponowania jadłospisu, dobór konkretnych potraw i receptur, sposób ich przyrządzania oraz zapewnienie odpowiedniej smakowitości pozostają elementami praktycznej organizacji żywienia w danej placówce. Dlatego też kwestie dotyczące braku akceptacji określonych potraw przez dzieci powinny być w pierwszej kolejności analizowane na poziomie danej placówki. Sama informacja, że dzieci nie zjadają przygotowanych posiłków, nie pozwala bowiem na jednoznaczne ustalenie przyczyny. Istotne jest rozpoznanie, czy brak akceptacji wynika m.in. z rodzaju potrawy, jej smaku, konsystencji, temperatury, sposobu podania, wielkości porcji czy też z faktu, że dana potrawa jest dla dzieci nowa. Dopiero taka analiza umożliwia odpowiednie dostosowanie jadłospisu, receptur lub sposobu przygotowania posiłków. Jednocześnie zasadne jest, aby zmiany aby zmiany w sposobie żywienia dzieci były wprowadzane stopniowo, bez radykalnego odchodzenia od potraw znanych i akceptowanych przez dzieci. Nowe wymagania można realizować również poprzez odpowiednie komponowanie i odyfikowanie tradycyjnych dań. Z tego względu sygnały dotyczące niezadowolenia dzieci z posiłków lub zwiększonej ilości pozostawianej żywności warto traktować jako podstawę do lokalnej analizy jadłospisu i sposobu przygotowania potraw, a następnie do wprowadzania konkretnych zmian odpowiadających na zidentyfikowane problemy, przy jednoczesnym zachowaniu wymagań określonych w obowiązujących przepisach.

Jednocześnie Departament pragnie podkreślić, że Ministerstwo Zdrowia, we współpracy z Narodowym Instytutem Zdrowia Publicznego PZH – Państwowym Instytutem Badawczym oraz ekspertami Narodowego Centrum Edukacji Żywieniowej (NCEŻ), od początku roku prowadzi stałe działania edukacyjne i informacyjne skierowane do osób odpowiedzialnych za realizację żywienia zbiorowego dzieci i młodzieży. Ich celem jest wsparcie placówek, (w tym intendentów, kucharzy i kucharek) w prawidłowym i praktycznym wdrażaniu wymagań wynikających z rozporządzenia. W tym celu na stronie NCEŻ sukcesywnie udostępniane są materiały i praktyczne narzędzia wspierające realizatorów żywienia zbiorowego, w tym m.in. e-booki, przykładowe przepisy i jadłospisy oraz materiały edukacyjne. W ramach projektu NCEŻ uruchomiona została również

telefon: +48 22 250 01 46
adres email: kancelaria@mz.gov.pl
www.gov.pl/zdrowie

ul. Miodowa 15
00-952 Warszawa

dedykowana skrzynka kontaktowa: zywieniezbiorowe_dzieci@pzh.gov.pl. Za jej pośrednictwem osoby odpowiedzialne za żywienie zbiorowe w przedszkolach i szkołach mogą korzystać ze wsparcia ekspertów. Pomoc obejmuje m.in. kwestie dotyczące interpretacji wymagań rozporządzenia oraz zasad prawidłowego żywienia dzieci i młodzieży. W przypadku pojawiających się wątpliwości związanych z praktyczną realizacją nowych wymagań można korzystać również z tej formy wsparcia. Ponadto, eksperci NIZP PZH-PIB prowadzi także warsztaty edukacyjno-kulinarne dla intendentów, pracowników kuchni oraz dzieci. Ich celem jest podnoszenie kompetencji, wymiana doświadczeń oraz pokazanie w praktyce, w jaki sposób przygotowywać urozmaicone posiłki zgodne z wymaganiami rozporządzenia, w tym potrawy wykorzystujące nasiona roślin strączkowych. Powyższe działania mają ułatwiać takie wdrażanie przepisów, które z jednej strony zapewni realizację określonych w nich wymagań żywieniowych, a z drugiej pozwoli uwzględnić możliwości organizacyjne danej placówki oraz stopniowe przyzwyczajanie dzieci do zmian w sposobie żywienia.

Ministerstwo Zdrowia dostrzega potrzebę obserwacji praktycznych skutków stosowania nowych przepisów dotyczących żywienia dzieci i młodzieży. Należy jednak zaznaczyć, że rozporządzenie obowiązuje od 1 września 2026 r., dlatego okres jego stosowania jest obecnie stosunkowo krótki i nie pozwala jeszcze na formułowanie miarodajnych wniosków dotyczących jego długofalowych skutków.

Ministerstwo Zdrowia analizuje sygnały dotyczące praktycznego funkcjonowania nowych regulacji. Jednocześnie należy podkreślić, że celem przepisów jest zapewnienie dzieciom dostępu do prawidłowo skomponowanych i pełnowartościowych posiłków w placówkach oświatowych, a nie przenoszenie obowiązku zapewnienia posiłków na rodziców.

Departament pragnie zaznaczyć, że w Ministerstwie Zdrowia, w porozumieniu z Ministerstwem Edukacji Narodowej, prowadzone są prace analityczne dotyczące możliwości przeprowadzenia ankiety służącej ocenie oferty żywieniowej przedszkoli i szkół przez uczniów, rodziców oraz intendentów i personel stołówek. Pozyskanie informacji od różnych grup uczestniczących w organizacji i korzystających z żywienia zbiorowego pozwoli na szerszą ocenę praktycznych doświadczeń związanych ze stosowaniem nowych wymagań. Wyniki takich ankiet będą mogły zostać wykorzystane przy planowaniu przyszłorocznych warsztatów szkoleniowych dla realizatorów żywienia zbiorowego, organizowanych w ramach Narodowego Programu Zdrowia. Pozwoli to lepiej dostosować zakres wsparcia edukacyjnego do rzeczywistych potrzeb placówek oraz problemów identyfikowanych podczas praktycznego wdrażania przepisów.

Z wyrazami szacunku

Kuba Sękowski
Zastępca Dyrektora
/dokument podpisany elektronicznie/

telefon: +48 22 250 01 46
adres email: kancelaria@mz.gov.pl
www.gov.pl/zdrowie

ul. Miodowa 15
00-952 Warszawa